

داور دقیق!

«کلایو توماس» داور نامدار ولزی، پابندی بسیار زیادی به قانون داشت و به همین دلیل نیز لقب «کتاب قانون» را با افتخار یک می کشید. او در دیدار میان تیم های ملی سوئد و برزیل در رقابت های جام جهانی ۱۹۷۸ اما در عجیب ترین زمان ممکن در سوت خود دمید و یک تصمیم جنجالی گرفت، تصمیمی که جنجال بسیاری برپا کرد. ماجرا از این قرار بود که در حالی که مسابقه با نتیجه یک بر یک پیگیری می شد، «زیکو» ستاره آن روزهای سلسائو موفق شد کرنر اسالی توسط «نلینو» را در دقیقه ۹۱ با یک ضربه دقیق به گل برتری تیمش تبدیل کند. با این وجود توماس در حالی که توپ روی هوا قرار داشت، سوت خود را به صدا درآورده بود. او تشخیص داد که وقت های اضافه به پایان رسیده و مسابقه باید در همان لحظه به پایان برسد! کلایو حتی منتظر تماشای توپ اسالی نیز نماند!

جالب اینکه مسئولان وقت فیفا بلافاصله توماس را از ادامه قضاوت در جام جهانی محروم کردند و به خانه فرستادند. توماس هرگز از تصمیم خود ابراز پشیمانی و ندامت نکرد و مدعی شد زیکو چهار دهم ثانیه دیر به توپ ضربه زد!

در آن زمان برخی مدعی شدند که داور ولزی از یک سازمان شرط بندی، مبلغ بسیار هنگفتی را رشوه گرفته است. این ادعا هیچگاه به اثبات نرسید و البته هرگز از سوی افراد نزدیک به توماس نیز تکذیب نشد!

دوپینگ مارادونا

کسانی که خوشحالی پس از گل «دیگو مارادونا» به تیم ملی یونان را دیده بودند، از اخراجش از جام جهانی ۱۹۹۴ تعجب نکردند! قاب ثبت شده از چشمان او پس از گلزنی در نخستین دیدار آلبی سلسسته در بزرگترین فستیوال فوتبال جهان - که با پیروزی ۴ بر صفر آرژانتین همراه شد- توجه همگان را به خود جلب کرد؛ چشمانی گرد و از حدقه بیرون زده که سیمای ال دیگو را دستخوش تغییر عجیبی کرده بود. قابی که سؤالات بی پاسخ زیادی در ذهن هواداران و مسئولان ایجاد کرد، معماهایی که همگی پس از دیدار تیم ملی آرژانتین و نتیجه حل شدند.

پس از این دیدار، مارادونا که پانزده ماه محرومیت به دلیل مصرف کوکائین را پشت سر گذاشته بود، تست دوپینگ داد. جواب؟ مثبت! اسطوره آرژانتینی ادعا کرد که نمی دانسته «افدرین» ماده ای ممنوعه است و مربی اش به او نوشیدنی اشتباه داده. فیفا اما توجیه و بهانه های مارادونا را نپذیرفت و او را از جام جهانی اخراج و روانه آرژانتین کرد. بعد از این اتفاق، زندگی مارادونا در دوران بازیکنی دیگر هیچگاه به ریل موفقیت بازنگشت.

شورش فرانسوی ها

تیم ملی فرانسه در طول سال های اخیر در رقابت های جام جهانی، همیشه تیمی جذاب ظاهر شده اما در نوزدهمین دوره این بازی ها (جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی)، خروس هانمایش بسیار عجیبی را به تصویر کشیدند.

مشکلات آنها یک شب پیش از نخستین دیدارشان کلید خورد؛ جایی که «فلورن مالودا» با «ریمون دومنتک» سرمربی وقت خروس ها تیم دچار درگیری شدید لفظی شد. شرایط زمانی روبه وخامت گذاشت که «نیکولاس آنلکا» نیز در فاصله ۱۵ دقیقه ای میان جدال فرانسه و مکزیک، در مقابل همه بازیکنان به دومنتک دشنام داد و گفت: «گورت را از تیم گم کن و برو!»

فدراسیون فوتبال فرانسه بلافاصله آنلکا را به کشور بازگرداند. اتفاقی که منجر شد بازیکنان تیم ملی فرانسه به رهبری کاپیتان شان «پاتریس اورا» دست به اعتراض بزنند و تصمیم بگیرند تمرین را بدون انجام حتی یک حرکت کششی ترک کنند. بعد از آن بیانیه ای نیز درباره حمایت از آنلکا صادر کردند.

فدراسیون فرانسه اما از تصمیم خود کوتاه نیامد، خروس ها با شکست برابر آفریقای جنوبی در دیدار پایانی گروه، از دور رقابت ها حذف شد و تمام بازیکنان تیم با تصمیم فدراسیون یک دیدار از پوشیدن پیراهن تیم ملی محروم شدند.

راز سر به مهر رونالدو

«رونالدو نازاریو» ستاره نامدار برزیلی، در جام جهانی ۱۹۹۸ در راه صعود سلسائو به فینال رقابت ها، چهار گل و سه پاس گل از خود به جای گذاشت و کاملاً آماده بود تا به بزرگترین ستاره برزیل در جام جهانی پس از «پله» تبدیل شود. اما تنها در فاصله ۷۲ دقیقه مانده تا دیدار پایانی، نام او از ترکیب تیم خط خورد! هیچ کس نمی دانست در اردوی برزیل چه خبر است، همه نگران بودند و سؤال می پرسیدند. چندین دقیقه بعد، به یکباره نام او باز هم در ترکیب اصلی برزیل قرار گرفت و ستاره به میدان رفت. با این تفاوت که در طول ۹۰ دقیقه، مریخی حتی در حد و اندازه سایه خودش نیز ظاهر نشد و نتیجه چیزی جز شکست ۳ بر صفر مقابل فرانسه میزبان نبود.

نازاریو بعدها در خصوص این اتفاق گفت: «یک روز پیش از دیدار نهایی ۱۹۹۸، تصمیم گرفتم بعد از صرف نهار کمی استراحت کنم. آخرین چیزی که به یاد دارم این بود که به تخت رفتم. بعد از آن دچار تشنج شدم. بازیکنان اطرافم را گرفته بودند و دکتر تولدو - پزشک تیم- نیز در آنجا حضور داشت. هیچ کس به من نمی گفت چه اتفاقی افتاده. از آنها خواستم من را تنها بگذارند. می خواستم استراحت کنم اما پزشک تیم از من خواست تا به حیاط هتل برویم و قدم بزنیم! آنجا بود که او همه چیز را به من توضیح داد. به من گفتند به دلیل تشنج شدیدی که پشت سر گذاشته ام نمی توانم در دیدار نهایی بازی کنم. این در حالی بود که آزمایش های پزشکی هیچ چیز غیر طبیعی را نشان نمی داد، گویی هیچ اتفاقی در بدن رخ نداده. روز بعد به ورزشگاه رفتم. زاگالو به من پیغام داده بود که در ترکیب حضور نخواهم داشت. من نتایج آزمایشات را در دست داشتم. دکتر به من چراغ سبز نشان داد و به این ترتیب خود را نزد زاگالو رساندم. به او گفتم که خوب هستم و هیچ چیز بدی را احساس نمی کنم. نتایج آزمایشات را نشان دادم. بر اساس آنها همه چیز مرتب بود و من به میدان رفتم. اما واقعیت این است که هیچ گاه دلیل آن تشنج مشخص نشد. غذایی که من خوردم را هیچ کس بعد از من نخورد. این اتفاق فقط برای من رخ داد! عجیب نیست؟» شب کم فروغ مریخی، یک جام ارزشمند را به فرانسه هدیه داد، هدیه ای مشکوک به لطف تشنجی نامشخص بعد از صرف غذا در هتل!

تعیین نتایج بازی خارج از مستطیل سبز

جام جهانی ۱۹۷۸ آرژانتین، موجی از نظریه های تباری و توطئه را به راه انداخت، نظریه هایی که بیشتر پیرامون پیروزی ۶ بر صفر میزبان در مصاف با تیم ملی پرو پررنگ شد. آرژانتین در مرحله دوم گروهی برای صعود به مرحله بالاتر به پیروزی با اختلاف حداقل چهار گل نیاز داشت و بسیاری باور دارند که دولت آرژانتین در این دیدار اعمال نفوذ و مداخله کرده است!

این نکته را مدنظر قرار دهید که تیم ملی پرو در پنج دیدار پیشین خود در جام جهانی ۱۹۷۸، شش گل دریافت کرده

بود و همین نکته فروپاشی ناگهانی آنها برابر میزبان را امری غافلگیر کننده و مشکوک جلوه می دهد. گفته می شود محموله های کشتی، آزادسازی زندانیان، رشوه مالی و چند مورد دیگر از سوی آرژانتینی ها به کشور پرو به عنوان امتیاز داده شده تا آنها بر اساس دستور دولت وقت شان اینگونه مقابل آلبی سلسسته تسلیم شوند. ادعایی که هنوز هم پس از گذشت بیش از چهل سال، اثبات نشده اند و هیچ مدرکی نیز دال بر اثبات این تباری وجود ندارد.

با این وجود ذهن های پرسشگر نه تنها قانع نشده اند بلکه عدم افشای این رسوایی را به دست های پشت پرده در رده های بسیار بالا مرتبط می دانند، درست همانند پرونده فساد فیفا در اهدای میزبانی به روسیه. پرونده ای که سال ها بعد با ورود نیروهای امنیتی به ماجرا، افشا شد. شاید پرونده بازی آرژانتین - پرو نیز چند سال دیگر سرانجام برملا شود.

اعتراض کویته ها

برای بازگرداندن یک گل در جام جهانی ۱۹۸۲، «فهد الاحمد الجابر الصباح» رئیس وقت فدراسیون فوتبال کویت به تکنولوژی VAR

احتیاج داشت و از قدرت متقاعد کردن خود، بهره برد! تیم ملی کویت در جریان دیدار دوم گروهی خود در جام جهانی ۱۹۸۲ برابر تیم ملی فرانسه با نتیجه ۳ بر یک عقب بود که گل چهارم را دریافت کرد. پس از این گل اما بازیکنان کویت به بازی ادامه ندادند و مدعی شدند که آنها پیش از گل، صدای سوت داور اهل شوروی را شنیده اند. در آن زمان همه مسئولان ایمان داشتند صدایی که بازیکنان کویت به آن اشاره دارند، از سوی داور نبوده و منشأ آن را سکوی هواداران تشخیص دادند اما الصباح رئیس وقت فدراسیون فوتبال کویت، از سکوها به کنار زمین آمد و به تیم دستور خروج از زمین را داد!

در میان تعجب هواداران و بازیکنان فرانسه، اعتراضات عجیب کویته ها نتیجه داد و داور مسابقه گل چهارم فرانسوی ها را مردود اعلام کرد. جالب اینکه دقیقی پس از شروع مجدد بازی، خروس ها برای بار چهارم تور دروازه نماینده آسیا را به لرزه درآوردند و این بار شیخ کویته توانست نتیجه را تغییر دهد.

رسوایی خیخون

مسابقه پایانی گروه دوم جام جهانی ۱۹۸۲ اسپانیا که در شهر خیخون برگزار شد، چنان رسوایی بزرگی در تاریخ فوتبال است که از آن بانام «رسوایی خیخون» یاد می شود. تقابل تیم ملی اتریش و تیم ملی آلمان غربی، دو رقیب دیرینه. جدالی که همواره جذابیت خاص خود را داشت اما به لطف بی دقتی فیفا به یک رسوایی تاریخی بدل گشت.

در آن زمان مسابقات پایانی گروه ها، به طور همزمان برگزار نمی شد و دو تیم پیش از آغاز مسابقه می دانستند که پیروزی یک بر صفر ژرمن ها، به معنای صعود هر دو تیم و حذف تیم ملی الجزایر است. ژرمن ها با یک گل زودهنگام از حریف پیش افتادند و بعد از آن مسابقه به نمایشی عجیب از ضربات بی دقت بازیکنان دو تیم تبدیل شد! در نهایت دو طرف این جدال مشکوک به هدف خود رسیدند و الجزایر قربانی این تباری کثیف شد.

این رسوایی هزینه سنگینی برای مسئولان رده بالای فوتبال جهان صادر کرد و در نتیجه بعد از آن تمام بازی های پایانی مرحله گروهی - از جام ملت های اروپا ۱۹۸۴ و جام جهانی

۱۹۸۶ به بعد - همگی به صورت همزمان برگزار شدند.

هرالد شوماخر

رسوایی خیخون تنها فاجعه آلمان غربی در جام جهانی ۱۹۸۲ نبود؛ در حقیقت کاری که «هرالد شوماخر» برابر تیم ملی فرانسه در دیدار نیمه نهایی کرد، چنان ناخوشایند بود که در یک نظرسنجی در روزنامه ای فرانسوی، بالاتر از «آدولف هیتلر» به عنوان منفورترین شخص آلمانی معرفی شد.

شوماخر در جدال برابر خروس ها در صحنه ای، محوطه جریمه را ترک کرد و به جای توپ، «پاتریک باتیستون» مهاجم فرانسه را هدف قرار داد. شدت این برخورد به حدی بالا بود که باتیستون از هوش رفت، دو دندانش شکست، مهره هایش آسیب دید و لحظاتی حتی در کما فرو رفت. در عوض این حرکت شوماخر، آلمان را از یک گل حتمی نجات داد!

نکته عجیب ماجرا آنجا بود که داور روی این صحنه خطا اعلام نکرد و ضربه دروازه برای ژرمن ها گرفت! شوماخر هم پس از برتری تیمش در ضربات پنالتی، از اقدام خود ابراز پشیمانی نکرد!

نبرد سانتیاگو

نبرد برنه در سال ۱۹۵۴ (میان مجارستان و برزیل) و یا نبرد نورنبرگ ۲۰۰۶ (بین پرتغال و هلند) برابر آنچه در سال ۱۹۶۲ در «سانتیاگو» گذشت، شاید هیچ اتفاق خاصی نباشد! روزنامه چنان به دیدار شیلی و ایتالیا در دور پایانی بازی های گروهی پرداختند که دو تیم، آن را با فینال جام جهانی اشتباه گرفتند و به همین دلیل شرایط از دست «کن استون» داور مسابقه خارج شد. «لیونل سانچس» شیلیایی به صورت «ماریو دیوید» ضربه زد و بینی «هومبر تو ماسکیو» را شکاند اما داور اعتنایی به این صحنه ها نداشت! اما «جورجیو فرینی» که تصمیم داشت این ضربات بازیکنان شیلی را تلافی کند، خیلی زود کارت قرمز داور را مقابل چشمانش دید. در ادامه اعتراض شدید فرینی به تصمیم داور، بیای پلیس شیلی را نیز به میدان باز کرد تا آنها ستاره ایتالیایی را به سمت رختکن هدایت کنند. در پایان این جدال تنها دو بازیکن با کارت قرمز داور روبه روبرو شده بودند که در اتفاقی جالب توجه هر دو ملیتی ایتالیایی داشتند.

«دیوید کولمن» گزارشگر این تقابل که با برتری ۲ بر صفر شیلی همراه شد، در توصیف این مسابقه می گوید: «احمقانه ترین، وحشتناک ترین، نفرت انگیزترین و شرم آورترین نمایش تاریخ فوتبال!»

سلام فاشیستی

ایتالیا در سال ۱۹۳۸ اولین تیمی شد که توانست از عنوان قهرمانی خود در جام جهانی دفاع کند اما دستاورد آنها تا ابد اسیر اتفاقات دیدار یک چهارم نهایی برابر فرانسه قرار گرفت. ابتدا باید به این نکته اشاره کنیم که آتزو ری در این دیدار، قرعه رنگ پیراهن را باخت و شاگردان «وتوریو پوتزو» باید با پیراهن سفید رنگ خود گام به میدان مسابقه می گذاشتند. اما به دستور مستقیم «بنیتو موسولینی» دیکتاتور فاشیست ایتالیا، بازیکنان این تیم با پیراهن و شرت یکدست مشکی و با بازوبند نشان دولت به میدان رفتند تا به نوعی حمایت خود از یک حکومت دیکتاتوری را به تصویر بکشند. اتفاق تیره تر اما سلام فاشیستی آنها پیش از شروع مسابقه، همانند دیدار پیشین تیم برابر نروژ بود. پوتزو سرمربی وقت ایتالیا در این باره می گوید: «داور آلمانی و بازیکنان نروژ با نگرانی به ما خیره شدند. هیاهو اما در نقطه شخصی شروع به فروکش کرد. دست مان را پایین آوردیم و سپس اعتراض ها بالا گرفت. اما باز هم آماده شدیم و سلام دیگری انجام دادیم تا نشان دهیم ما ترسی نداریم و برنده هستیم» ایتالیا علیرغم حجم اعتراض ها در تورنمنتی که شاید سیاسی ترین جام جهانی تاریخ بود، راه خود را به سمت قهرمانی پیش گرفت.